

Forhold end hidtil. Det er nemlig saaledes, det skal jeg gentage, og det kan ikke modbevies, at det ved større Licitationsarbejder er meget sjældent, at der ikke foresfalder Arbejderuroligheder eller Strejker, og dette er et Bevis for, at der ved de fleste større Entrepriser gør sig Bestræbelser gældende fra Entreprenørernes Side for at knuge Arbejdslønnen ned til det mindst mulige, medens der fra Arbejdernes Side gør sig Bestræbelser gældende for at værges sig derimod, for at søge at hæve deres Løn og sætte en Grænse for denne Udbygning. Hvad enten disse Bestræbelser nu udfoldes ved Strejke eller paa anden Maade, turde de være temmelig naturlige og temmelig forsvarlige. Den ærede Minister udtalte, at Entreprenøren burde staa med en vis Frihed. Det har imidlertid det ærede Medlem fra Holbæk Amts 5te Valgkrets (Korsgaard) i Grunden imødegaaet, og jeg skal slutte mig dertil. Naar man kan gaa dertil og sige: Den og den Slags Træ skal den og den Bjælke laves af, og de Dimensioner skal den have o. s. v., naar man i det hele taget kan opstille alle disse Betingelser for Entreprenøren, som man virkelig gør i Licitationskontrafterne, naar man kan gaa saa langt ned i Arbejdets Detailler, som man gør, kan man ogsaa gaa det Skridt videre og sige, at saa og saa meget skal Arbejdslønnen beregnes til; dette er ikke nogen Urimelighed, som den ærede Minister udtalte. Det forudtætter ganske simpelt, at den Myndighed, som udbyder dette Arbejde, søger sagkyndig Assistance. Jeg ser ikke nogen som helst Grund til, at Staten ikke, den Gang den udbød Uniformsfrakker til Sørnbanen, kunde have henvendt sig til en Fagmand. Den ærede Minister kunde f. Eks. have spurgt sin Skrædder, eller man kunde have kaldt en Del Fagmænd sammen, som kunde bestemme, hvad den almindelige gængse Arbejdsløn var paa det Arbejde, og saa kunde Arbejdslønnen være bleven fastsat derefter. Jeg synes ikke, det kunde være saa umuligt. Naar det saa oplystes, at der paa Priskuranten stod, at dette Arbejde f. Eks. plejede at betales med 6 Kroner, saa ser jeg ikke, at der skulde være noget i Vejen for, at der i Licitationsbetingelserne stod, at der skulde udbetales den Arbejdsløn, som er garanteret ved denne Priskurant, og i de Tilfælde, hvor der ikke var en Priskurant, vil der dog altid være en anden Norm, hvorefter Arbejdslønnen kunde fastsættes; der vil dog altid raade en vis Anstændighedsfølelse hos Kommunen og Staten, saa at den vil fastsætte en saadan Løn, at Arbejderen kan leve deraf.

Dermed vilde allerede noget ganske bethdeligt være naaet, thi naar en Arbejder undertiden gaar en hel Dag om et meget svært Stykke Arbejde, og saa til Slut, naar han er færdig, opdager, at han har tjent mindre end 1 Krone og dermed skal føde sin Familie, saa er den Arbejdsløn med et mildt Udtryk meget uanstændig. Jeg tror ikke, at Myndighederne eller den ærede Minister vilde sætte Lønnen saa lavt, og som Følge deraf vil Arbejderen være saaledes betrygget, at han fik en vis Minimalløn. Det er jo nemlig ikke Meningen, som den ærede Minister syntes at mene, at der skal sættes en bestemt Løn, at der siges: saa og saa meget skal der betales; men Meningen er, at der i Konditionerne skal staa: saa meget er det mindste, der maa gives Arbejderne. Dette vil heller ikke komme Entreprenøren saa aldeles paa tværs; thi man maa jo forudsætte, at den, som byder paa et Arbejde, maa dog ogsaa kende noget til Arbejdets Udførelse. Man har jo ganske vist haft det Tilfælde, som jeg før har nævnt, at en Købmand bød paa Strædderarbejde, kastede sig ind i et fremmed Arbejdsfag med Tilfideættelse af alle Fagets Arbejdere og Mestere, saadant kan altsaa ske, men saa mener jeg ogsaa, at det er en uberegtiget Anvendelse af vedkommendes Kapital, og har han ikke Renskab til det Arbejde, han byder paa, saa faar han sandelig tage Skade for Hjemgæld; det bliver hans Sags. Men for en Mand, der er kendt med det Arbejde, han byder paa, vil det ikke være uoverkommeligt at skønne over denne Minimalløn, og saa siger han maaske til sig selv, enten at den er for høj, eller at den er for lav; men i ethvert Fald vil den være ham en Rettesnor for, hvad hans Konkurrenter ville byde, hvorledes de ville stille sig; han faar derved et Baand paa sig. Der bliver jo, som der før blev udtalt, paalagt Entreprenøren saa mange Baand, at jeg ikke kan se, hvorfor der ikke ogsaa i denne Henseende skulde kunne paalægges ham et Baand. — Den ærede Minister udtalte, at det vilde være vanskeligt for Staten at overtage disse Arbejder, da der saa vilde udfordres en hel Administration til at kontrollere dem, medens man nu kun havde Entreprenørerne at kontrollere; dette lod sig altsaa ikke gøre. Der er dog for øvrigt Eksempler paa, at det lader sig gøre. Der er et Sted her i Landet en Kommune, en By, hvor det kommunale Arbejde i sin Tid blev hortliciteret til den lavest bydende, og hver Gang der kom en ny Entreprenør, saa kunde man ogsaa være sikker paa, at der kom en ny Strejke, et nyt Rabalder, om dette Arbejde.